

Zaak C-323/93

Société civile agricole du Centre d'insémination de la Crespelle tegen Coopérative d'élevage et d'insémination artificielle du département de la Mayenne

(verzoek van de Franse Cour de cassation
om een prejudiciële beslissing)

„Kunstmatige inseminatie van runderen — Territoriaal monopolie”

Conclusie van advocaat-generaal C. Gulmann van 4 mei 1994 I - 5080
Arrest van het Hof van 5 oktober 1994 I - 5097

Samenvatting van het arrest

1. *Mededinging — Openbare bedrijven en ondernemingen waaraan Lid-Staten bijzondere of uitsluitende rechten verlenen — Kunstmatige inseminatie van runderen — Territoriaal monopolie — Machtspositie — Misbruik terug te voeren op nationale bepalingen — Afwezigheid — Toelaatbaarheid*
(*EEG-Verdrag, art. 86 en 90, lid 1*)

2. *Mededinging — Machtspositie — Misbruik — Onderneming die over wettelijk monopolie beschikt — Kunstmatige inseminatie van runderen — Berekening van extra kosten voor levering van uit andere Lid-Staten afkomstig sperma aan gebruikers — Beoordelingscriteria (EEG-Verdrag, art. 86)*
3. *Vrij verkeer van goederen — Afwijkingen — Doel — Bestaan van richtlijnen inzake harmonisatie van wetgevingen — Gevolgen (EEG-Verdrag, art. 30 en 36)*
4. *Vrij verkeer van goederen — Afwijkingen — Bescherming van gezondheid van dieren — Verplichting voor invoerders van sperma van runderen om ingevoerd produkt te leveren aan een der erkende opslag- en inseminatiestations — Toelaatbaarheid (EEG-Verdrag, art. 30 en 36; richtlijnen 77/504 en 87/328 van de Raad)*

1. De artikelen 86 en 90, lid 1, van het Verdrag verzetten zich er niet tegen, dat een Lid-Staat aan erkende stations voor de inseminatie van sperma van runderen in een afgebakend rayon bepaalde uitsluitende rechten verleent.

Het loutere creëren van een machtspositie door de verlening van een uitsluitend recht in de zin van artikel 90, lid 1, is als zodanig namelijk niet onverenigbaar met artikel 86 van het Verdrag. Een Lid-Staat handelt pas in strijd met de in deze twee artikelen vervatte verbodsbepalingen, wanneer de betrokken onderneming door de enkele uitoefening van het haar toegekende uitsluitend recht misbruik van haar machtspositie maakt. Dit is niet het geval wanneer in de nationale wettelijke regeling enkel is bepaald, dat de inseminatiestations van veehouders die hun verzoeken sperma te leveren afkomstig van

andere produktiestations, betaling kunnen verlangen van de uit die keuze voortvloeiende extra kosten. Ook al laat een dergelijke bepaling het aan de inseminatiestations over om die kosten te bepalen, toch brengt zij hen er niet toe, een onevenredig hoge kostenvergoeding te verlangen en op die manier misbruik van hun machtspositie te maken.

2. Artikel 86 van het Verdrag moet aldus worden uitgelegd, dat het zich niet er tegen verzet, dat inseminatiestations die binnen een bepaald rayon bij uitsluiting bevoegd zijn, gebruikers die hun verzoeken sperma te leveren afkomstig van produktiestations van andere Lid-Staten, extra kosten in rekening brengen, mits die kosten daadwerkelijk door de insemina-

tiestations zijn gemaakt om aan het verzoek van die gebruikers te voldoen.

voor zover de beperkingen van het intracommunautaire handelsverkeer evenredig zijn aan het beoogde doel.

3. Artikel 36 van het Verdrag bepaalt, dat een uitzondering wordt gemaakt op het verbod van beperkingen van de invoer, wanneer dergelijke maatregelen gerechtvaardigd zijn uit hoofde van onder meer de bescherming van de gezondheid en het leven van personen en dieren. Wanneer evenwel met toepassing van artikel 100 van het Verdrag communautaire richtlijnen de harmonisatie voorschrijven van maatregelen die nodig zijn ter bescherming van de gezondheid van mens en dier, en communautaire procedures instellen voor het toezicht op de naleving daarvan, is het beroep op artikel 36 niet meer gerechtvaardigd. Wel is een volledige harmonisatie vereist, zo niet kunnen de Lid-Staten zich geldig beroepen op sanitaire redenen om het vrije verkeer van de betrokken produkten te belemmeren,
4. Zolang de sanitaire voorwaarden in het intracommunautaire handelsverkeer in sperma van runderen op communautair vlak nog niet volledig zijn geharmoniseerd, moeten de artikelen 30 en 36 van het Verdrag, te zamen beschouwd, artikel 2 van richtlijn 77/504 betreffende raszuivere fokrunderen, en artikel 4 van richtlijn 87/328 betreffende de toelating van raszuivere fokrunderen tot de voortplanting, aldus worden uitgelegd, dat zij zich niet verzetten tegen een nationale regeling die marktdeelnemers die sperma uit een andere Lid-Staat van de Gemeenschap invoeren, de verplichting oplegt dit aan een erkend inseminatie- of produktiestation te leveren.